

سرکار خانم دکتر خدادادی، مدیر محترم امور آموزشی، پژوهشی و فناوری واحد خواهران

با سلام و احترام؛

در راستای توسعه منابع کتابخانه و تأمین نیازهای علمی، آموزشی و پژوهشی کاربران، در سال ۱۴۰۳ برنامه جامعی برای غنی‌سازی مجموعه کتابخانه اجرا شد که شامل خرید کتاب، دریافت کتاب‌های اهدایی، ارتقای نرم افزار کتابخانه و به‌روزرسانی و توسعه تجهیزات کتابخانه بود. این اقدامات با هدف به‌روزرسانی منابع موجود، افزایش دسترسی به کتاب‌های تخصصی و دانشگاهی و گسترش خدمات کتابخانه انجام گرفت. افزایش و روزآمدی منابع کتابخانه، تأثیر مثبتی بر ارائه خدمات و افزایش دسترسی کاربران به منابع علمی و آموزشی داشته که موجب بهبود پاسخگویی به نیازهای تحقیقاتی آنها شده است. یکی از چالش‌های اصلی کتابخانه‌های دانشگاهی، محدودیت منابع علمی به‌روز و باکیفیت است. کتابخانه همواره در تلاش بوده است تا با توسعه منابع و تجهیزات خود، خدمات بهتری به اعضا و مراجعه‌کنندگان در جهت رفع نیازهای پژوهشی دانشجویان و اساتید ارائه دهد. این گزارش به بررسی جزئیات این فرایند در یک سال اخیر می‌پردازد.

۱- توسعه منابع علمی و کتابخانه ای

کتابخانه در سال ۱۴۰۳ تعداد ۳۲۵۰ جلد کتاب جدید به مجموعه خود اضافه نمود. این افزایش منابع بر اساس نیازسنجی در حوزه های موضوعی مختلف و بررسی اولویت‌های علمی و آموزشی صورت گرفته است تا هدف اصلی کتابخانه که پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و آموزشی کاربران، به‌روزرسانی منابع موجود و افزایش غنای علمی کتابخانه است محقق گردد. به این منظور کتابخانه از راه های مختلف در جهت ارتقای کمی و کیفی منابع خود اقدام نموده است.

الف: خرید از نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ۱۰۶۵ جلد به ارزش ۲۴۰ میلیون تومان. (اردیبهشت ماه)؛

ب: خرید از نمایشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی ۶۰۰ جلد به ارزش ۱۴۰ میلیون تومان (بهمن ماه)؛

پ: دریافت کتاب به صورت اهدا از کانون پرورش فکری استان قم بالغ بر ۷۰۰ عنوان کتاب شامل ۷۸۰ جلد؛

ت: دریافت کتاب به صورت اهدا از انتشارات مکتب وحی شامل ۱۰۰ جلد؛

ج: دریافت کتاب به صورت اهدا از اساتید و دانشجویان بالغ بر ۶۰۰ عنوان کتاب؛

د: خرید به روز از طریق تنخواه کتابخانه بر اساس نیازسنجی و درخواست اساتید و دانشجویان شامل ۵۰ جلد بالغ بر ۴۰ میلیون تومان.

آمار عناوین خریداری شده در سال ۱۴۰۳ شامل ۱۷۱۵ جلد کتاب به ارزش ۴۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال و کتاب های اهدایی شامل ۱۵۳۵ جلد کتاب که از طریق تعامل با ناشران و مراکز ذکر شده و دانشجویان و اساتید تهیه شده است.

- افزایش ۳۲۵۰ جلد کتاب فارسی و عربی به منابع کتابخانه؛
- خرید و پیگیری جلد‌های جدید منتشر شده منابع مرجع و به روز رسانی آنها؛
- دیجیتال سازی و دسترس پذیری به روز پایان نامه های دانشکده علوم پایه ؛
- گویا سازی و تهیه ۱۶ عنوان کتاب درخواستی دانشجویان روشندل توسط کتابخانه؛
- راه اندازی سیستم جدید ارسال پیامک به منظور اطلاع رسانی به اعضا و ارتقای نرم افزارهای مدیریت کتابخانه که تحولی عظیم در تعامل بین کتابخانه و اعضا ایجاد کرد و هدف از آن اطلاع و آگاهی کاربران از تاریخ بازگشت کتاب‌ها، تمدیدها و تأخیرها و کاهش مراجعات غیرضروری است که کاربران می‌توانند از طریق پیامک وضعیت امانت و تمدید را پیگیری کنند. از دیگر مزایای آن ارتقای بهر موری کارکنان با کاهش بار کاری میز امانت از طریق خودکارسازی اطلاع رسانی‌ها و افزایش رضایت اعضا در دسترسی سریع‌تر و آسان‌تر به اطلاعات مرتبط با کتاب‌های امانت گرفته شده می باشد که باعث کاهش چشمگیر تعداد کتاب‌های بازگشتی با تأخیر شد؛
- راه اندازی و به روز رسانی سایت کتابخانه در پورتال جدید دانشگاه قم؛
- به روز رسانی و افزایش چهار دستگاه رایانه (دو دستگاه به واحد اطلاع رسانی و خدمات الکترونیک و ارتقاء سیستم موجود جهت بازیابی و دریافت پایان نامه ها و مقالات و دو دستگاه جهت جستجو منابع در بخش مخزن کتابخانه)؛
- جمع آوری کتابهای فرسوده و ترمیم و صحافی ۱۰۰۰ جلد کتاب (که تا کنون در طی یک سال بی سابقه بوده است)؛
- اضافه کردن چهار قفسه نمایش کتاب و تجهیزات قدیمی کتابخانه در بخش مرجع، سالن مطالعه و مخزن کتابخانه جهت نمایش تازه های کتاب؛
- طراحی و آماده سازی (QR) کیو آر کانال کتابخانه جهت دسترسی سریع تر دانشجویان و کاربران به کانال اطلاع رسانی کتابخانه؛
- قفسه خوانی مخزن و مرجع کتابخانه توسط همکاران کتابخانه در تابستان ۱۴۰۳؛
- گسترش قفسه های کتاب در بخش مرجع و مخزن با توجه به تراکم بیش از حد بسیاری از طبقات در تابستان ۱۴۰۳ توسط همکاران؛
- افزایش ساعت کاری کتابخانه و باز بودن بخش مخزن و سالن مطالعه حتی روزهای تعطیل در ایام امتحانات؛
- آموزش به کارآموزان رشته کتابداری در بخش های مختلف کتابخانه.

۳. توسعه برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و ترغیب فرهنگ کتابخوانی

- هفته کتاب فرصتی ارزشمند برای ترویج فرهنگ مطالعه و ایجاد انگیزه در میان دانشجویان و اعضای کتابخانه است. در همین راستا، کتابخانه با برگزاری برنامه‌های متنوع از جمله مسابقه کتابخوانی، انتخاب کتابخوان‌های نمونه، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و اهدا جوایز و لوح تقدیر به برگزیدگان، تلاش کرد تا علاقه‌مندی به مطالعه را افزایش داده و دانشجویان را بیش از پیش به کتابخانه جذب کند؛

- برگزاری بیش از ۴۰ کلاس آموزشی با عناوین روش تحقیق، آشنایی با منابع مرجع، درس مرجع شناسی اسلامی و در سالن مرجع؛
 - برگزاری کارگاه‌های آموزشی با عناوین:
 - ۱- گام های موفقیت در پذیرش مقالات علمی در نشریات معتبر داخلی و بین المللی؛
 - ۲- آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی و لاتین و نحوه جستجو در آنها ؛
 - ۳- نقشه راه دکتری: رمزگشایی از سفر به قلب دانش و رسیدن به قله علم؛
 - ۴- آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی (ایرانداک و گلستان)؛
 - ۵- کارگاه آموزشی مدیریت منابع مندلی " مناسب استناد دهی در پژوهش؛
 - ۶- مهارت‌های مطالعه مؤثر و تندخوانی: ارائه تکنیک‌هایی برای بهبود سرعت و درک مطالعه؛
- موضوع این کارگاه ها به درخواست دانشجویان و طی نظرسنجی از آنان مطرح و برگزار گردید. لازم به ذکر است این کارگاه‌ها به صورت حضوری و مجازی برگزار شدند تا همه علاقه‌مندان امکان شرکت داشته باشند.
- به منظور حمایت از نویسندگان و پژوهشگران دانشگاه، کتابخانه اقدام به معرفی آثار علمی، پژوهشی و تألیفی اعضای هیئت علمی و دانشجویان در کانال و سایت کتابخانه نمود. این برنامه با استقبال گسترده‌ای از سوی دانشجویان، اساتید و علاقه‌مندان به حوزه‌های علمی مواجه شد، هدف کلی این برنامه حمایت از نویسندگان و پژوهشگران دانشگاه، معرفی جدیدترین کتاب‌ها و مقالات منتشرشده توسط اساتید و دانشجویان، ترغیب دانشجویان به تألیف و پژوهش‌های علمی و افزایش آگاهی عمومی از دستاوردهای علمی دانشگاه بود؛
 - ارتباط و همکاری با انجمن های دانشجویی جهت ترغیب و استفاده بیشتر دانشجویان از منابع و فضای کتابخانه؛
 - تهیه مطلب در جهت اطلاع رسانی و افزایش سواد اطلاعاتی دانشجویان در کانال کتابخانه؛
 - برگزاری پویش "باغ کتاب" معرفی کتاب خوانده شده توسط اعضای کتابخانه در سایت و کانال کتابخانه؛
 - برگزاری پویش "کتاب هدیه بده، کتاب ببر" این پویش باعث تقویت فرهنگ اشتراک‌گذاری کتاب و افزایش تعامل میان اعضای کتابخانه می شود؛
 - اعلام تازه های کتاب به صورت روزانه در کانال و سایت کتابخانه؛
 - نمایش تعدادی از تازه های کتاب در قفسه نمایش کتاب؛
 - اهدا بیش از ۸۰ جلد کتاب کودک به بازدیدکنندگان و اعضای فعال کتابخانه کودک جهت ترویج فرهنگ کتابخوانی (شایان ذکر است این کتاب ها جهت اهدا از کانون پرورش فکری کودکان به صورت رایگان تهیه شده بود)

۴- ارتقای سطح دسترسی به منابع علمی

- اشتراک پایگاه های مقالات علمی نورمگز، سیوبلیکا، ابر نور و دانش لینک به مانند سال های قبل برای دانشجویان تمدید اشتراک شدند. در سال ۱۴۰۳ علاوه بر پایگاه های ذکر شده ، پایگاه مگیران، نورلایب، سمیم نور نیز به پایگاه های مورد اشتراک دانشگاه افزوده شدند؛

- توسعه خدمات امانت بین کتابخانه‌ای (بالغ بر ۹۸۰ عنوان کتاب)؛
- تسهیل دسترسی دانشجویان و پژوهشگران به منابع دیجیتال، مقالات و پایان نامه با رعایت شرایط، بدون محدودیت جغرافیایی؛
- افزایش و تخصیص سه دستگاه کامپیوتر جهت رویت و دانلود مقالات و پایان نامه از پایگاه های مربوطه؛
- عضویت فعال در طرح کنسرسیوم در سطح استان.

۵- نظرسنجی مستمر

برای شناسایی نیازهای کاربران، انجام نظرسنجی‌های دوره‌ای و تحلیل بازخوردها ضروری است. این اطلاعات کمک می‌کند تا خدمات کتابخانه را بر اساس انتظارات دانشجویان و اساتید بهبود بخشید. برای تحقق این مهم کتابخانه با تهیه فرم های نظرسنجی به برپایی دو ایستگاه نظرسنجی اقدام نموده است.

۶- آمار و تحلیل عملکرد

در حال حاضر تا پایان دی ماه سال ۱۴۰۳ کتابخانه کوثر دارای ۴۶۶۵۰ عنوان کتاب (۸۶۱۲۰ جلد) منبع فارسی و عربی، ۳۸۰۰ عنوان (۵۴۶۰ جلد) منبع لاتین و ۱۱۵۰ عنوان (۱۳۶۱ جلد) کتاب در حوزه ادبیات کودک، ۲۶۱۵ کتاب تمام متن لاتین و ۷۶ عنوان کتاب تمام متن فارسی، ۱۰۲۱ منبع شنیداری و دیداری فارسی و ۴۳۱ منبع دیداری شنیداری لاتین می باشد.

۲۰۰۲ نفر اعضای فعال کتابخانه کوثر می باشند که تعداد رخدادهای انجام شده توسط اعضای کتابخانه تا پایان دی ماه در میز امانت ۳۵۵۲۷ مورد و همچنین ۹۸۰ عنوان کتاب به صورت امانت بین کتابخانه ای با کتابخانه مرکزی به ثبت رسیده است.

در واحد پایان نامه ۵۴۲ عنوان پایان نامه مشابهت یابی و ۵۳۲ عنوان پایان نامه دانشجویان (فارسی و اتباع) جهت فارغ التحصیلی در سیستم گلستان و پایگاه پایان نامه ثبت و قابل رویت شده است.

با تشکر

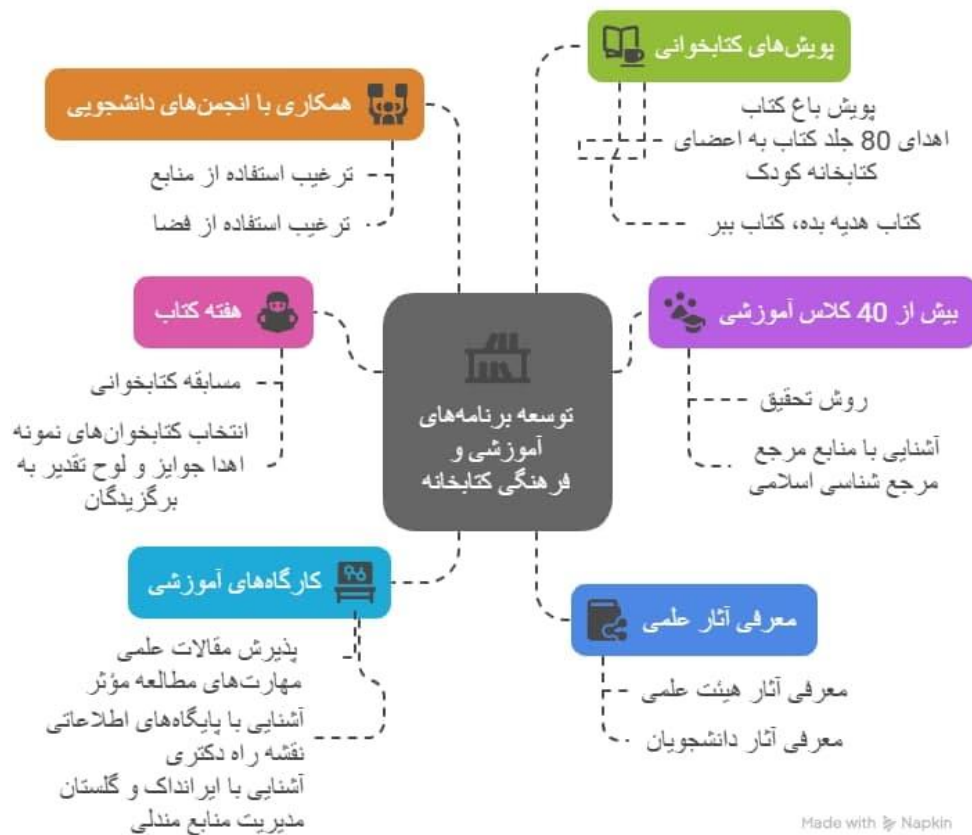
آمار 1592 پایان نامه های اضافه شده به پایگاه
 سیمرغ به تفکیک رشته در سال 1403

اینفوگرافی توزیع و ثبت پایان نامه های دانشگاه قم در نرم افزار کتابخانه به تفکیک

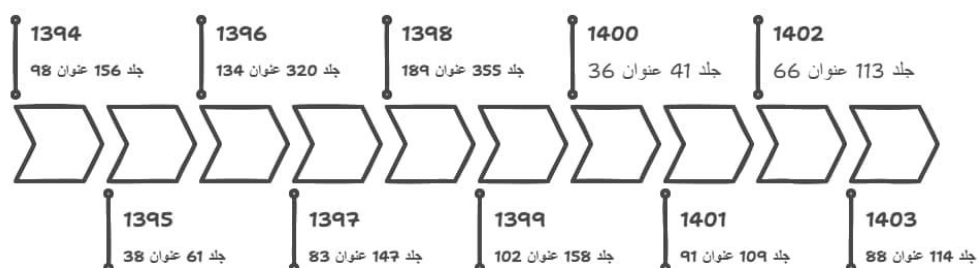
توسعه برنامه های آموزشی و فرهنگی کتابخانه

تحول خدمات کتابخانه کوثر دانشگاه قم از طریق نوآوری در سال 1403

آمار افزایش منابع بخش مرجع طی سالهای (1394-1403)

ارتقای دسترسی به منابع علمی کتابخانه کوثر در سال 1403

